

Extra inspanning nodig voor gewenst resultaat omslag natuurbeleid

Sinds een aantal jaren wil de rijksoverheid agrariërs en andere particulieren sterker betrekken bij het natuurbeheer en minder als rijksoverheid zelf natuurgrond verwerven. Dit wordt 'de omslag' genoemd. Voorwaarden zijn een gelijkblijvende natuurkwaliteit en een gelijkblijvend budget. De vraag is of dit realistisch is. Zijn particulieren en agrariërs wel bereid om mee te doen aan het natuurbeheer? Zijn de ecologische doelen van het natuurbeleid wel te halen? En in hoeverre blijft het budget gelijk?

Voor het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP) heeft de WOT Natuur & Milieu het natuurbe-

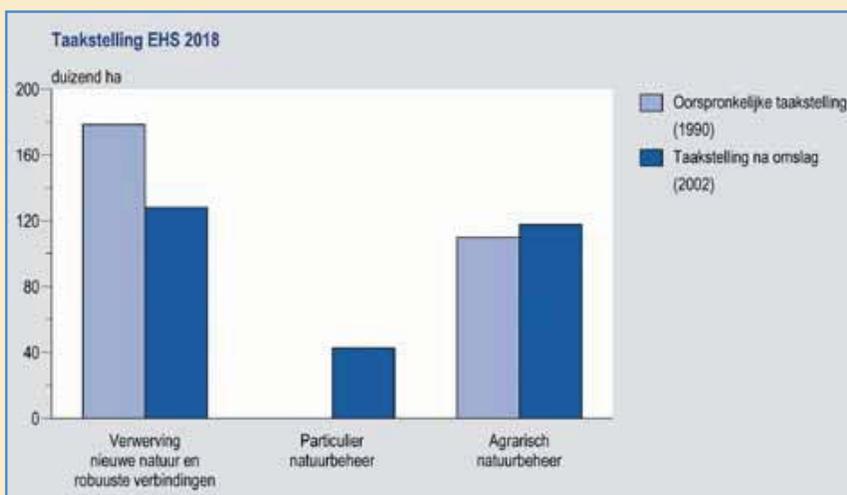
heer door terreinbeherende organisaties, door particulieren en door agrariërs onderling vergeleken. Daarbij is gekeken naar de bereidheid tot deelname, de natuurkwaliteit en de economische effecten. Het MNP komt tot de conclusie dat de omslag niet het gewenste effect zal hebben. Voor particulier natuurbeheer is vooralsnog te weinig animo. Agrarisch natuurbeheer zal bij gelijkblijvend beleid zelden de natuurdoelen kunnen halen die terreinbeherende organisaties wel halen.

Particulier natuurbeheer blijkt bedrijfseconomisch aantrekkelijk en de deelname kan met gerichte informatie en begeleiding van de overheid

worden verbeterd. Het agrarisch natuurbeheer vergt aanvullend beleid met betrekking tot continuïteit en inrichtingsmogelijkheden en daarnaast ook aanvullende financiële vergoedingen. Omdat agrarisch natuurbeheer nu goedkoper is dan het beheer door terreinbeherende organisaties bestaat hiervoor onderhandelingsruimte.

Tanja de Koeijer

Meer informatie over dit onderzoek kunt u vinden op www.mnp.nl. Daar kunt u ook het rapport downloaden.

Wageningen IMARES op expeditie naar de Zuidpool

In november vertrekt een team van IMARES onder leiding van onderzoeker Jan Andries van Franeker, weer op expeditie naar Antarctica. Vanaf de ijsbreker Polarstern doet deze Texelse groep onderzoek naar de relatie tussen aantallen toppredatoren, zoals zeevogels en zeezoogdieren, en de hoeveelheid prooi in de bovenste waterlaag van de deels met zeeijs bedekte Lazarev Zee.

Voor deze Wettelijke Onderzoekstaak ging dezelfde groep eerder in de herfst van 2004 (maart tot en met mei) en de winter van 2006 (juni tot en met augustus) naar hetzelfde onderzoeksgebied in Antarctica. Deze derde expeditie onderzoekt de zomersituatie, waarmee het ideaal van Van Franeker, een jaarrond onderzoek op de Zuidpool, dichterbij komt.

Van Franeker vertelt enthousiast: "Voor ons onderzoek tellen we vanaf de boot en vanuit

een helikopter zeevogels en zeezoogdieren. De getelde predatoren vertalen we naar aantallen voor het hele gebied en vervolgens naar de voedselbehoefte per diersoort per vierkante kilometer. De meeste gegevens over wat de dieren eten, halen we uit eerder onderzoek, maar voor zover mogelijk doen we zelf aan boord aanvullend dieetonderzoek. Vogels die per ongeluk op het schip landen, worden pas weer vrijgelaten nadat de maaginhoud met een spoeling is verzameld. Van zeehonden en andere zeezoogdieren verzamelen we uitwerpselen om op etensresten te onderzoeken."

"Onder het ijs vangen we vis en zoöplankton. Hiervoor hebben we een speciaal net gemaakt dat onder het ijsoppervlak door kan rollen en de ijsfauna van onder het ijsoppervlak afschraapt. Deze vangsten worden zoveel mogelijk direct op naam gebracht en gemeten. Meer gedetailleerd onderzoek naar bijvoorbeeld energie-

inhoud van verschillende typen prooi, of hun voedselkeuze, gebeurt later in Nederland."

"We verwachten veel nieuwe informatie te vinden over het voorkomen en de diversiteit van het leven in het zeewater direct onder het ijs. Daarin willen we de ook de rol van seizoenen beter begrijpen in hun betekenis voor het Antarctische voedselweb. Uiteindelijk draagt ons onderzoek bij aan een beter begrip van het Antarctische ecosysteem en de kwetsbaarheid daarvan voor een veranderend klimaat."

/WB

Meer informatie over de Zuidpoolexpeditie kunt u vinden op www.kennisonline.wur.nl/WOT/WOT-04/003/002. De expeditie is vanaf het najaar ook te volgen via www.pooljaar.nl